

شجاع الدین شفا

یک زندگی

۱۳۸۹ - ۱۲۹۸

- معاون فرهنگی وزارت دربار شاهنشاهی
- سفیر ایران در امور فرهنگی بین المللی
- مدیر عامل کتابخانه پهلوی
- دبیر کل شورای فرهنگی سلطنتی ایران
- دبیر کل کمیته ملی پیکار جهانی با بیسوادی
- رئیس کنگره جهانی ایران شناسی (تهران، ۱۳۴۶)
- رئیس کنگره جهانی ایران شناسی ایتالیا (رم، ۱۳۴۹ و ۱۳۵۰)
- رئیس کنگره ایران شناسی اتحاد جماهیر شوروی (لنینگراد و مسکو، ۱۳۵۰)
- رئیس کنگره جهانی ایران شناسی بمناسبت دو هزار و پانصدمین سال کوروش کبیر (شیراز، ۱۳۵۰)

سمت‌های افتخاری

- دکتر افتخاری دانشگاه رم
- دکتر افتخاری دانشگاه مسکو
- عضو وابسته فرهنگستان سلطنتی تاریخ اسپانیا
- عضو وابسته فرهنگستان هامر پور گشتال اتریش
- عضو افتخاری انستیتوی روابط فرهنگی ایتالیا
- برنده جایزه بین المللی "دانته آلیگیری" فلورانس (۱۹۷۲)
- برنده جایزه "فردوسی" آکادمی علوم اتحاد شوروی (۱۹۷۵)

- ایران، تاج
- ایران، همایون
- فرانسه، لژیون دونور
- فرانسه، پالم آکادمیک
- فرانسه، هنر و ادب
- آلمان، صلیب عالی شایستگی
- انگلستان، ویکتوریا
- ایتالیا، نشان شایستگی جمهوری
- ایتالیا، نشان طلای فرهنگی
- اتریش، نشان شایستگی
- واتیکان، سن گرگوار کبیر
- سوئد، ستاره قطبی
- دانمارک، دانه بروگ
- هلند، اورانژ نا سا او
- بلژیک، لئوپولد
- مجارستان، پرچم جمهوری
- لهستان، پولونیا رستیتوتا
- یوگسلاوی، نشان ژوس گنسلا
- یوگسلاوی، زاستاو سا لنتوم
- پاکستان، نشان اسپیک جمهوری
- برزیل، صلیب جنوب
- آرژانتین، لیبرتا سن مارتین
- مکزیک، نشان همبستگی
- تایلند، ماها پارام پن شانگ فووک
- مالزی، سیتا ما هکوتا
- ایتویپی، نشان امپراطوری "منلیک"

- مصر، وسام الجمهوریه
- تونس، جمهوریه
- مراکش، نشان علوی
- سوریه، ال استحقاق
- قطر، ال استحقاق
- سنگال، نشان شایستگی

نثار تالیف و ترجمه

- ۶۴ کتاب منتشره در سالهای ۱۳۱۷ تا ۱۳۵۷، که دوره کامل آنها در سالهای ۱۳۵۰ و ۱۳۵۴ در تهران در مجموعه ای ۲۴ جلدی به چاپ رسیده است.

ز جمله آثار ترجمه شده:

- کمدی الهی دانته، در سه جلد (جمعا ۱۶۸۰ صفحه، شامل سه مقدمه تحقیقی در ۲۲۰ صفحه)
- دیوان شرقی گوته
- بهشت گمشده میلتنون
- منتخبی از شاهکار های شعر جهان (قطعات برگزیده ۱۰۶ شاعر و سخنور از ۳۲ کشور)
- ایران در ادبیات فرانسه (متن اصلی و ترجمه فارسی اشعار)
- بهترین اشعار بایرن، هوگو، لامارتین، هاینه، مسه، نیچه، کنتس دو نوای
- نغمه های ایرانی (برگزیده ای از بهترین اشعار سخنوران جهان در باره ایران)
- نغمه های یونانی
- نغمه های چینی
- داستان های کوتاه از نویسندگان بزرگ (در ۱۰ جلد، ترجمه ۱۵۰ داستان از ۱۲۰ نویسنده متعلق به ۳۲ کشور)
- مقالات تاریخی
- مقالات ادبی و هنری

دائرة المعارف روابط فرهنگی ایران با یکایک از دیگر کشور های جهان، از دو هزار و پانصد سال پیش تا امروز و نقش فرهنگ ایرانی در فرهنگ و تمدن هر یک از آنها. دوره کامل این فرهنگ نامه شامل بیش از ۲۲۰۰۰ صفحه میشود که نشان دهنده نقش عظیم ایران در فرهنگ جهانی است. جلد اول این دائرة المعارف در ۱۶۰۰ صفحه در سال ۱۳۵۰ در تهران چاپ و در سال ۱۳۵۶ تجدید چاپ شد، ولی نسخه های چاپ شده جلد دوم آن پیش از توزیع، به دست پاسداران انقلاب ضبط و سپس به دستور رهبری انقلاب منهدم شد. انتشار نخستین جلد این اثر بیسابقه با گسترده ترین استقبالی مواجه شد که تا کنون از جانب مراکز علمی و فرهنگی جهان از یک کتاب معاصر ایرانی بعمل آمده است.

فهرست اسامی این مراکز به شرح زیر است:

فرهنگستانها

آکادمی فرانسه، آکادمی لیون، آکادمی ایتالیا، آکادمی علوم اتحاد شوروی، آکادمی سلطنتی بلژیک، آکادمی علوم اتریش، آکادمی علوم و ادبیات نروژ، آکادمی علوم گوتینگن، آکادمی علوم و ادبیات مایینتس، آکادمی یونان، آکادمی علوم چکسلواکی، آکادمی علوم و هنر یوگسلاوی، آکادمی ادبیات برزیل، آکادمی ادبیات آرژانتین.

دانشگاه ها

امریکا:

دانشگاه هاروارد، دانشگاه پرینستون، دانشگاه کلمبیا، دانشگاه پنسیلوانیا، دانشگاه شیکاگو، دانشگاه ایلینویز، دانشگاه یوتا.

کانادا:

دانشگاه تورونتو، دانشگاه مک گیل.

امریکای لاتین:

دانشگاه سالوادور بوئنوس آیرس، دانشگاه ریو دو ژانیرو، دانشگاه مکزیکو.

در اروپا:

در فرانسه، دانشگاه پاریس و کلژ دو فرانس، در انگلستان، دانشگاه لندن، دانشگاه کمبریج، دانشگاه آکسفورد، دانشگاه ادین برو. در آلمان، دانشگاه ماربورک، دانشگاه هایدلبرگ، دانشگاه گوتنبرگ. در اتریش، دانشگاه وین. در ایتالیا؛ دانشگاه رم، دانشگاه ونیز. در بلژیک، دانشگاه بروکسل، دانشگاه گنت، دانشگاه لیژ، دانشگاه لوون. در هلند، دانشگاه آمستردام، دانشگاه لیدن، دانشگاه اوترخت. در دانمارک، دانشگاه کپنهاگ. در فنلاند، دانشگاه هلسینکی، در سوئد، دانشگاه استکهلم. در نروژ؛ دانشگاه اسلو. در مجارستان، دانشگاه بوداپست. در لهستان، دانشگاه ورشو، دانشگاه کراکوی. در یونان، دانشگاه آتن.

در آسیا:

در ژاپن، دانشگاه توکیو. در هندوستان، دانشگاه دهلی. در ترکیه، دانشگاه عثمانیه. در پاکستان، دانشگاه کراچی، دانشگاه سند. در لبنان، دانشگاه لبنان. در عربستان، دانشگاه ریاض. در اسرائیل، دانشگاه عبری اورشلیم.

در آفریقا:

در مصر، دانشگاه قاهره. در تونس، دانشگاه تونس. در الجزیره، دانشگاه الجزیره.

در استرالیا، دانشگاه ملبورن، دانشگاه سیدنی.

آثار منتشره در سالهای بعد از انقلاب

در سالهای بعد از انقلاب، بر اساس احتیاج روز، فعالیتهای قبلی مولف در رشته های ادبی و تاریخی و ایرانشناسی، جای خود را به پژوهشها و انتشارات دیگری در زمینه های سیاسی و به ویژه مذهبی داده است. حاصل این پژوهش ها ده کتاب منتشره در فاصله نخستین سال بعد از انقلاب تا به امروزند، بعلاوه یازدهمین کتاب، اثر آخرین مولف، که بعد از درگذشت او منتشر میشود.

همه این کتاب ها با استقبال فراوان مواجه شده اند. کتاب "تولد دیگر"، با ده بار چاپ پرفروش ترین کتاب فارسی سی سال اخیر در خارج کشور است. در ضمن این کتاب با فروش بیش از پانصد هزار نسخه در ایران (از راه تکثیر و چاپ و فروش غیر مجاز!)، موفق ترین کتاب فارسی در داخل ایران نیز هست!

کتاب های تألیف شده در سی و دو سال گذشته بدینقرارند:

ایران در چهار راه سرنوشت

نخستین کتاب فارسی در ارتباط با روشنگریهای مربوط به انقلاب اسلامی سال ۱۳۵۷.

توضیح المسائل

از کلینی تا خمینی، پاسخ هایی به پرسش های هزار ساله. بر رسی انتقادی وسیعی در باره تشیع در ایران، از آغاز تا به امروز، بر مبنای ده هزار حدیث برگزیده از معتبرترین کتابهای حدیث جهان تشیع. کامل ترین کتابی از این نوع که تا کنون در در ایران و در تمام جهان اسلامی تألیف شده است.

جنايات و مكافات، ایران ۱۳۵۷ - ۱۳۶۷

سیری در نخستین انقلاب سیاه تاریخ جهان. بررسی انتقادی در زمینه انقلاب سال ۱۳۵۷ ایران و عوامل شناخته شده و ناشناخته سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و مذهبی آن، بر مبنای چند صد منبع داخلی و خارجی.

تولد دی دیگر، ایران کهن در هزاره ای نو

پر تیراژ ترین و پر خواننده ترین کتاب فارسی چاپ خارج از کشور. کتابی که تا کنون بیش از دو میلیون ایرانی آنرا خوانده اند و همچنان دست به دست میگردد.

سی گفتار

برگزیده ای از مقالاتی که در فاصله سالهای ۱۳۶۰ و ۱۳۸۰ به امضای شجاع الدین شفا در هفته نامه ها و ماه نامه های فارسی زبان چاپ خارج از کشور، بیشتر بصورت نامه های سرگشاده و نیز بصورت سرمقاله در ماهنامه "ایران شهر" (که به مدت یک سال به مدیریت خود او انتشار یافت) به چاپ رسیده اند. این مقاله ها بدون استثناء از پر خواننده ترین مطالب مطبوعات فارسی برون مرزی در سالهای پس از انقلاب بوده اند.

فروغ هائی در تاریکی

برگزیده ای از مجموعه آثار تالیف شده استاد شجاع الدین شفا در سالهای برون مرزی.

پس از هزار و چهار صد سال

در دو جلد و ۱۴۰۰ صفحه، بر مبنای چهار صد کتاب و رساله فارسی و عربی و نزدیک به ششصد کتاب و رساله به زبان های مختلف اروپایی. نخستین کتاب تحقیقی از این نوع که در دنیای اسلامی به چاپ رسیده است و استاد شفا آنرا مجموعه آگاهی هایی دانسته است که "هر ایرانی هزاره سوم میباید در باره واقعیت های ناشناخته چهارده قرن تاریخ اسلامی کشورش داشته باشد"

از ایران تا اسپانیای مسلمان، باز نگاری یک تاریخ

نگاشته شده مستقیماً به زبان اسپانیایی، در ۷۰۰ صفحه، حاصل بررسیهای گسترده مولف در زمینه نقش فرهنگی ایران در تمدن و فرهنگ جهان غرب از طریق اسپانیای مسلمان. ترجمه فارسی این کتاب توسط شادروان دکتر مهدی سمسار انجام گرفته است.

حقوق بشر، قانون بیضه و بمب اتمی، اسلام ناب محمدی در ایران امروز

بررسی قانون جهل و ننگ مجازات اسلامی حدود و قصاص و دیات، که از ۲۰ سال پیش بصورت قانون جزائی رسمی ایران اجراء میشود.

حقوق بشر، قانون بیضه و بمب اتمی، اسلام ناب محمدی در ایران امروز

بررسی قانون مجازات اسلامی حدود و قصاص و دیات، که از ۲۱ سال پیش بصورت قانون جزائی ایران اجراء میشود.

- معمای ادیان، (کتاب آخرین مولف که پس از درگذشت او منتشر میشود)

سیری تحقیقی در باره ادیان توحیدی، و در باره منشاء الهی قرآن.

(نگاشتن این کتاب تنها ساعاتی قبل از درگذشت استاد شجاع الدین شفا به پایان رسید و استاد در

بستر مرگ آنرا به "جوانان سازنده ایران سربلند فردا" اهداء کردند).